

Niko Lozančić, zastupnik

Sarajevo, 7. travnja 2014. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM
n/p dr. Milorada Živkovića, predsjedatelja

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
07-04-2014			
Organizacija	Vrijeme	Učesnik	Broj priloga
Parlament	13:00	Niko Lozančić	1
01-02-1-13/14			

Predmet: Prijedlog okvirnog zakona o olakšicama za zapošljavanje
mladih osoba u Bosni i Hercegovini

Na temelju članka 99. i 100. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH”, br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), kao ovlaštenu predlagač, dostavljam Prijedlog okvirnog zakona o olakšicama za zapošljavanje mladih osoba u Bosni i Hercegovini radi razmatranja i usvajanja u Zastupničkom domu, uz zahtjev da se razmatra po hitnom postupku sukladno članku 127. Poslovnika Zastupničkog doma PSBiH.

U prilogu dostavljam tekst Prijedlog okvirnog zakona o olakšicama za zapošljavanje mladih osoba u Bosni i Hercegovini na hrvatskom jeziku.

S poštovanjem,

ZASTUPNIK

Niko Lozančić

Temeljem članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je na sjedinici Zastupničkog doma održanoj _____ 2014. godine i sjedinici Doma naroda održanoj _____ 2014. godine donijela

**OKVIRNI ZAKON O OLAKŠICAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE MLADIH OSOBA
U BOSNI I HERCEGOVINI**

Članak 1.

Ovim Zakonom propisuju se olakšice za zapošljavanje mladih osoba u Bosni i Hercegovini.

Članak 2.

Mlada osoba u smislu odredbi ovog Zakona je svaka osoba – državljanin Bosne i Hercegovine i njenih entiteta od navršениh 15 do navršениh 35 godina života.

Članak 3.

Poslodavac u smislu odredbi ovog Zakona je svaka fizička i pravna osoba koja u skladu sa važećim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini obavlja gospodarsku ili neku drugu djelatnost registriranu u skladu sa važećim propisima.

Članak 4.

Olakšice u smislu odredbi ovog Zakona su:

- Potpuno ili djelomično oslobađanje od obveze plaćanja poreza, doprinosa ili taksu koje se obračunavaju na plaće ili izdvajaju iz plaća sukladno propisima svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članak 5.

Svaki poslodavac koji zasnuje radni odnos sa osobom od navršениh 15 godina života do navršениh 28 godine života u potpunosti je oslobođen obračuna i uplate bilo kakvih poreza, doprinosa ili pristojbi koje se obračunavaju na plaću ili iz plaće uposlenika za tu osobu, osim doprinosa za mirovinsko-invalidsko osiguranje koji se obračunava i uplaćuje u apsolutnom iznosu od 10,00 KM.

Svaki poslodavac koji zasnuje radni odnos sa osobom od započelih 29 godina života do navršениh 35 godina života obračunavati će i uplaćivati poreze, doprinose i druge pristojbe koje se obračunavaju na plaću ili izdvajaju iz plaće uposlenika u iznosu koji je 50% manji od propisanih poreza, doprinosa ili pristojbi.

Pravo na olakšice iz stavka 1. ili stavka 2. ovog članka odnose se i na samouposlene osobe u skladu sa godinama života definiranim u stavku 1. ili 2. ovog članka.

Članak 6.

O svakom zapošljavanju mlade osobe uz korištenje olakšica iz članka 4. stavak 1. ovog Zakona poslodavac je dužan u roku od 8 dana od dana upošljavanja obavijestiti nadležnu Službu za zapošljavanje prema prebivalištu zaposlene osobe.

Nadležna služba za zapošljavanje će za mladu osobu iz članka 4. stavak 1. ovog Zakona biti obveznik uplate odgovarajućih poreza i doprinosa po stopama propisanim za neuposlene osobe.

Članak 7.

Osobe koje su uposlene temeljem olakšica propisanih ovim Zakonom ostvaruju sva prava iz oblasti zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, te prava iz radnog odnosa propisana važećim propisima kao i sve druge uposlene osobe.

Članak 8.

Poslodavci koji izvrše upošljavanje mladih osoba temeljem olakšica iz ovog Zakona, u slučaju kada ispunjavaju iste uvjete kao i drugi korisnici, imaju prioritet za druge vrste poticaja, potpora i pomoći koje dodjeljuju institucije vlasti na svim razinama vlasti.

Članak 9.

Odredbe drugih zakona i propisa u Bosni i Hercegovini koje su u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona neće se primjenjivati na slučajeve iz ovog Zakona.

Članak 10.

Entiteti, kantoni, Brčko distrikt, općine i gradovi u Bosni i Hercegovini mogu donijeti svoje propise kojima će potvrditi i proširiti olakšice propisane ovim Zakonom, ali ih ne mogu umanjivati.

Članak 11.

Ovaj Zakon biti će objavljen u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine i službenim novinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta i stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Predsjedatelj Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

O b r a z l o ž e n j e

Ustavni temelj

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u Članku IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Razlozi za donošenje Zakona

Prema podacima Zavoda za statistiku i Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine vidljivo je da je trenutačno u Bosni i Hercegovini kod odgovarajućih službi za zapošljavanje evidentirano preko 560.000 neuposlenih osoba.

U toj istoj strukturi a prema podacima navedenim u Strategiji zapošljavanja Bosne i Hercegovine za razdoblje 2010-2014 osobe od navršениh 15 do navršениh 35 godine čine preko polovice ukupnog broj neuposlenih.

Jedan od ciljeva iste Strategije je definirao želju da se taj udio mladih osoba u ukupnom broju neuposlenih smanji na 30%.

Prema svim dostupnim pokazateljima niti se smanjuje ukupan broj neuposlenih, niti se smanjuje učešće mladih osoba u ukupnoj strukturi neuposlenih.

Dosadašnji pristup poticaja zapošljavanju mladih osoba, koji je poznao model da se iz sredstava za neuposlene pojedinim „izabranim“ poslovnim subjektima za „izabrane“ uposlenike daju naknade za povremeno i privremeno upošljavanje mladih osoba uz uobičajena kašnjenja u transferiranju istih sredstava, prekobrojne administrativne zapreke i ograničenja, učinio je ovaj model potpuno neprihvatljivim za poslodavce koji su izloženi nepotrebnom administriranju i kašnjenju u doznakama obećanih sredstava, ali i za mlade osobe koji su ovakvim pristupom izloženi različitim diskriminacijama jer je broj ograničen i obično rezerviran za „izabrane“ po nekom modelu i što je najvažnije vremenski ograničen, najčešće maksimalno na jednu godinu dana.

Osim toga ovaj model je uglavnom bio rezerviran za visokoobrazovane kadrove iako je daleko najveći broj neuposlenih u strukturi NK, KV i VKV radnika i osoba za završenom srednjom stručnom spremom.

Da ovaj model nije dobar, najbolji pokazatelji su postojeće statistike o rastu broja neuposlenih.

Model ponuđen u ovom Zakonu kao jedini kriterij za olakšice poznaje godine starosti osobe koja se zapošljava.

Sve drugo je prepušteno tržištu radne snage i potrebama tog istog tržišta za odgovarajućom radnom snagom.

Ovim Zakonom poslodavci su rasterećeni nepotrebnog, a pogotovo suvišnog administriranja, stimulirani su da prijavljuju svakog uposlenog radnika, te je izbjegnuta princip da im se njihov novac uzima da bi se davao probranim.

Novac koji bi izdvajali za poreze i doprinose mogu ulagati u razvitak poslovanja te na jedini mogući način otvaranje novih radnih mjesta kao posljedica realne potrebe da u proširene kapacitete trebaju i nove radnike.

Mlade osobe koje su sada prijavljene kod odgovarajućih Službi za zapošljavanje, za koje odgovarajuće Službe za zapošljavaju već plaćaju doprinose za zdravstveno osiguranje i druge doprinose, u najproduktivnijim godinama su u potpunoj ovisnosti, socijalnoj i životnoj nesigurnosti, neizvjesnosti i bezperspektivnosti, dobivaju realnu šansu za svoj radni angažman u skladu sa svojim znanjima i stručnim osposobljenostima.

Oni počinju raditi, zarađivati i stjecati radno iskustvo.

Proces nije otvoren jedan mjesec ili godinu nego je trajan proces.

Olakšice predviđene ovim Zakonom neće utjecati na punjenje raznih fondova, jer neuposleni svakako ne pune nikakve fondove, a značajna su motivacija poslodavcima da zapošljavaju mladu i obrazovanu radnu snagu.

Primjenom ovog Zakona značajno bi se pospješio proces upošljavanja, osobito mladih osoba, povećala ukupna gospodarska aktivnost te značajno smanjio broj osoba koje rade na crno.

Financijska sredstva

Za implementaciju ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva.